

Sygn. akt V KK 560/20

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **K. C.**
w przedmiocie wydania wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 11 marca 2021 r.,
kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść
od postanowienia Sądu Rejonowego w G.
z dnia 17 lipca 2018 r., sygn. akt II K 208/(...),

postanowił

**uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi
Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G., orzekając w przedmiocie wydania wyroku łącznego w stosunku do K. C., skazanego następującymi prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w G.:

1. z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt II K 539/(...), za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. - na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności; orzeczono karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, której wykonanie zostało zarządzone

postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. akt II Ko 413/(...);

2. z dnia 22 października 2015 r., sygn. akt II K 652/(...), za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności; orzeczono karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, której wykonanie zostało zarządzone postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 21 marca 2018 r., sygn. akt II Ko 406/(...);

3. z dnia 9 czerwca 2016 r., sygn. akt II K 69/(...) za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 k.k. na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, której wykonanie zostało zarządzone postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 17 maja 2018 r., sygn. akt II Ko 414/(...),

postanowieniem z dnia 17 lipca 2018 r., sygn. akt II K 208/(...), na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie wobec wydania przez Sąd Rejonowy w G. prawomocnego wyroku z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt II K 697/(...), umarzającego postępowanie w sprawie wydania łącznego obejmującego wskazane wyżej wyroki.

Kasację od powyższego postanowienia wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając je w całości na korzyść oskarżonego i zarzucając naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a to art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na błędnym uznaniu, że wydanie przez Sąd Rejonowy w G. w dniu 17 listopada 2016 r. w stosunku do skazanego K. C. wyroku umarzającego postępowanie w sprawie o wydanie wyroku łącznego stanowi negatywną przesłankę w postaci powagi rzeczy osądzonej do prowadzenia kolejnego postępowania i orzeczenia kary łącznej.

Mając na względzie powyższy zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację Prokuratora Generalnego należało uznać za oczywiście zasadną, a to pozwalało na uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Przedmiotem umorzonego postępowania było wydanie wyroku łącznego, obejmującego trzy wyroki jednostkowe, w ramach których pierwotnie orzeczono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Sąd Rejonowy, powołując się na powagę rzeczy osądzonej, zupełnie pominął jednak zmiany jakie nastąpiły w sytuacji prawnej skazanego po dniu 17 listopada 2016 r., tj. po wydaniu orzeczenia stwierdzającego prawomocnie brak podstaw do wydania wyroku łącznego. Na przestrzeni trzech miesięcy 2018 r. - 21 marca, 17 maja oraz 14 czerwca nastąpiło zarządzenie wykonania wszystkich kar orzeczonych w ramach wyroków jednostkowych podlegających łączeniu. W każdym przypadku doszło zatem do zmiany orzeczenia w rozumieniu art. 575 § 2 k.p.k. Zgodnie z powszechnie przyjmowaną interpretacją, następstwem zarządzenia wykonania kary orzeczonej choćby jednym z wyroków jednostkowych jest utrata mocy wyroku łącznego (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2015 r., sygn. V KK 183/15; oraz D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2020, art. 575).

Sąd Rejonowy w G., wydając wyrok umarzający postępowanie z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt II K 697/(...) (pomijając wadliwość zastosowanej formy rozstrzygnięcia), orzekł o możliwości połączenia trzech wyroków jednostkowych, w których orzeczono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Prokurator Generalny trafnie wskazuje, że wobec braku sporządzenia uzasadnienia nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie przyczyn umorzenia postępowania. Dokonując jednak rekonstrukcji treści norm, wiążących Sąd na moment orzekania i zestawiając je z okolicznościami sprawy, należy przyjąć, że umorzenie postępowania nastąpiło z tego powodu, że minimalny wymiar kary, orzeczonej w wyroku łącznym uniemożliwiałby jej zawieszenie. Jednocześnie zgodnie z dominującą linią orzecniczą w wyniku połączenia kar zawieszonych nie było możliwe wymierzenie kary łącznej bez warunkowego zawieszenia (tak m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2000 r., sygn. I KZP 28/00).

Sytuacja kształtowała się odmiennie w momencie wydania zaskarżonego orzeczenia. Sąd Rejonowy w G., orzekając w dniu 17 lipca 2018 r., rozstrzygał w przedmiocie wydania wyroku łącznego, którego podstawę miały stanowić wyroki obejmujące już kary bezwzględnego pozbawienia wolności. W takiej sytuacji uprzednie umorzenie postępowania nie statuuje powagi rzeczy osądzonej. Możliwe jest zatem ponowne rozstrzygnięcie w przedmiocie możliwości wydania wyroku łącznego, już w odniesieniu do kar orzeczonych bez warunkowego zawieszenia wykonania.

Mając na względzie powyższe, należy wskazać, że orzekający w niniejszej sprawie Sąd dopuścił się rażącego naruszenia przepisów postępowania, umarzając postępowanie na podstawie przesłanki z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., która w jej realiach nie wystąpiła.

Z tego względu kasację należało uwzględnić jako oczywiście zasadną i uchylając zaskarżone postanowienie przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.